

Brüssel, 12.11.2020
COM(2020) 706 final

2020/0316 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu
IV lisa „Energeetika“ muutmise küsimuses**

[32016R1719 – Võimsuse jaotamise forvardturu eeskiri „FCA“]

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

EMP ühiskomitee otsuse eelnõu (mis on lisatud nõukogu otsuse ettepanekule) eesmärk on muuta EMP lepingu IV lisa „Energeetika“, et inkorporeerida EMP lepingusse komisjoni 26. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1719, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise forvardturu eeskiri¹.

Kolmanda energiapaketi alusel kehtestatud elektrivõrgu eeskirjades ja suunistes on sätestatud tehnilised eeskirjad kaubanduse hõlbustamiseks ELi elektrienergia siseturul. Täielikult toimiv ja ühendatud energiasiseturg on äärmiselt tähtis varustuskindluse eesmärgi saavutamiseks, konkurentsivõime suurendamiseks ja tarbijatele taskukohase hinnaga elektrienergia pakkumiseks. Norra kui EMP EFTA riigi ja ELi liikmesriikide vahel on loodud märkimisväärsed elektriühendused. Seetõttu on hädavajalik, et ELi elektrienergia siseturul kauplemise suhtes kohaldatavaid tehnilisi eeskirju laiendataks EMP-le, et tagada õiguslik ühtlus elektrienergiaga kauplemise alusena.

Komisjoni määrmuses (EL) 2016/1719 on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad võimsuse jaotamise kohta pakkumispriirkondade vahel forvardturul. Sellega kehtestatakse ühine meetodika, et määrata kindlaks pikaajalised võimsused pakkumispriirkondade vahel ja ühtne Euroopa tasandi platvorm, et pakkuda elektrienergia ülekandmise õigusi, selliste õiguste tagasikandmise võimalust ja üleandmise võimalust ühelt turuosaliselt teisele. Seda kohaldatakse kõigi põhivõrguettevõtjate suhtes, välja arvatud saartel, mis ei ole ühendatud teise süsteemiga.

Lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõus tehtud kohandusi ei saa pidada pelgalt tehnilisteks kohandusteks nõukogu määruse nr 2894/94 tähenduses. Seetõttu võtab liidu seisukoha vastu nõukogu.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Eelnõuna lisatud EMP ühiskomitee otsusega laiendatakse kehtivat ELi poliitikat EMP EFTA riikidele (Norra, Island ja Liechtenstein).

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

ELi õigustiku laiendamine EMP EFTA riikidele, mis toimub õigustiku EMP lepingusse inkorporeerimise teel, viiakse ellu vastavalt kõnealuse lepingu eesmärkidele ja põhimõtetele ning selle eesmärk on luua dünaamiline ja ühtne Euroopa Majanduspiirkond, mis põhineb ühistel õigusnormidel ja võrdsetel konkurentsitingimustel.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

EMP lepingusse inkorporeeritavad õigusaktid on koostatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 alusel.

¹ ELT L 259, 27.9.2016, lk 42.

EMP lepingu rakendamise korda käsitleva nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94² artikli 1 lõikega 3 on ette nähtud, et nõukogu määrab komisjoni ettepanekul kindlaks seisukoha, mis tuleb liidu nimel EMP ühiskomitee otsuste suhtes võtta.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek on subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas alljärgnevatel põhjustel.

Käesoleva ettepaneku eesmärki – tagada siseturu ühtsus – ei ole võimalik piisavalt saavutada üksnes liikmesriikide tasandil ning meetme toime tõttu on eesmärk paremini saavutatav liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev ettepanek nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- **Vahendi valik**

Kooskõlas EMP lepingu artikliga 98 on valitud vahend EMP ühiskomitee otsus. EMP ühiskomitee tagab EMP lepingu tulemusliku rakendamise ja toimimise. Selleks võtab ta EMP lepingus sätestatud juhtudel vastu otsuseid.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Eespool nimetatud määruse EMP lepingusse inkorporeerimine ei tohiks eelarvet mõjutada.

5. MUU TEAVE

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kohandus a – ei kohaldata Islandi ja Liechtensteini suhtes

Kuna Islandi põhivõrk ei ole ühendatud muude põhivõrkudega, ei tuleks komisjoni määrust (EL) 2016/1719 Islandi suhtes kohaldada.

Komisjoni määrust (EL) 2016/1719 ei tuleks Liechtensteini suhtes kohaldada, kuna Liechtensteinil ei ole tema väiksuse ja elektritarbijate piiratud arvu tõttu oma elektri põhivõrku.

Kohandus b ja põhjendus 6 – tundlik teave elektrisüsteemi kohta

Komisjoni määruses (EL) 2016/1719 on sätestatud kohustus anda teavet Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikule (ENTSO-E) ja Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Koostööametile (ACER). Kohandus b võimaldab vastavatel põhivõrguettevõtjatel ja reguleerivatel asutustel sellist teavet vahetada ja kaitsta.

² EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6–8.

Kohandus c ja põhjendus 7 – viide Norra põhivõrguettevõtja, määratud elektriturukorraldaja ja riikliku reguleeriva asutuse osalemisõigusele tingimuste ja meetodite väljatöötamisel ja heakskiitmisel

Eespool osutatud kohanduse ja põhjendusega kohandatakse komisjoni määruse (EL) 2016/1719 artikli 4 asjakohaseid sätteid, mis käsitlevad asjaomaste üksuste osalemisõigusi tingimuste ja metoodika väljatöötamisel ja heakskiitmisel, et hõlmata Norra.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees EMP lepingu IV lisa „Energeetika“ muutmise küsimuses

[32016R1719 – Võimsuse jaotamise forvardturu eeskiri „FCA“]

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 194 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta,³ eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Majanduspiirkonna leping⁴ (edaspidi „EMP leping“) jõustus 1. jaanuaril 1994.
- (2) Kooskõlas EMP lepingu artikliga 98 võib EMP ühiskomitee oma otsusega muu hulgas muuta EMP lepingu IV lisa.
- (3) EMP lepingusse tuleb inkorporeerida komisjoni 26. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1719, millega kehtestatakse võimsuse jaotamise forvardturu eeskiri⁵.
- (4) Seetõttu tuleks EMP lepingu IV lisa vastavalt muuta.
- (5) EMP ühiskomitees võetav liidu seisukoht peaks seetõttu põhinema lisatud otsuse eelnõul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu IV lisa „Energeetika“ muutmise ettepanekuga, põhineb käesolevale otsusele lisatud EMP ühiskomitee otsuste eelnõudel.

³ EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6.

⁴ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

⁵ ELT L 259, 27.9.2016, lk 42.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*